

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

XV. De cautione recipienda ab vsurariis, & de poenis recipientium
vsurarios ad ecclesiastica sacramenta, seu sepulturam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

prouinciale Concilium Rauennæ celebratum, ANNO
CHRISTI
1317. considerans ex ipsorum cum Christianis permixta conuersatione multa scandala prouenisse, statuit, ac perpetua stabilitate firmavit, quod ipsi rotam panni crocei coloris in vestibus superioribus, ac mulieres ipsorum consimilem rotam in capite deberent portare, vt sic a Christianis possent discerni: & quod ad habitandum alicubi vltra mensem recipi non deberent, nisi in locis, in quibus obtinent synagogas. Sed quia nonnulli nescientes a vetitis abstinere, statutum salubre præfati Concilii vilipendunt, ignorantia affectata, pœna docente, poterunt cognoscere, quam sit graue constitutiones ecclesiasticas præterire: ideoque sacro approbante Concilio, volentes huic morbo salubriter prouidere, monemus omnes tam clericos, quam laicos nostræ prouinciæ, atque statuimus, quatenus nullus de cetero locet domos ipsis Iudæis, nec locatas dimittat, aut vendat, seu quocumque colore concedat, vel inhabitare permittat vltra duos menses a publicatione præsentis constitutionis. Qui vero contra fecerit, ipso facto excommunicationis incurrat sententiam, a qua absolui non possit, nisi plene satisfecerit in prædictis.

RUBRICA XV.

Vsurarum voraginem vtriusque testamenti pagina reprobata, in nostra prouincia reprimere cupientes, denuntiamus, seu declaramus, hoc sacro approbante Concilio, omnes vsurarios manifestos, donec de vsuris, prout patiuntur facultates eorum, plenarie satisfecerint, vel de satisfaciendo,

ANNO
CHRISTI
1317.

ciendo pro suarum viribus facultatum idoneam præsent cautionem, fore communionem altaris & ecclesiastica sepultura priuatos; eorumque oblationes recipi non debere, nec ipsos absolui posse: testamenta quoque ipsorum non valere, sed esse irrita ipso iure. Omnes etiam, qui huiusmodi usurariis communionem altaris, ac corpus Christi tradiderint, aut eos ad ecclesiasticam admiserint sepulturam, donec ad arbitrium ordinarii loci satisfecerint, ab officii sui executione decernimus seu declaramus esse suspensos. Adiicentes, ut poenæ huiusmodi subiaceant omnes, qui tales usurarios absoluerint, aut ad communionem altaris admiserint, siue testamentis aut sepulturæ interfuerint eorumdem. Tabelliones quoque de mutuis & contractibus usurariis, vel in fraudem usurarum initis, instrumenta conficientes, vel recipientes scienter, quibus usurarii poenis subiaceant ipso facto. Ceterum in recipienda ab usurariis poenitentibus, de usuris restituendis, cautione prædicta, hanc haberi volumus & obseruari cautelam, ut ante omnia per confessionem usurarii, vel per librum, vel libros rationum eius, aut per testes siue instrumentum, vel aliquo alio modo fiat certa & manifesta, si poterit, receptarum quantitas usurarum, non earum tantum, quæ ab incertis, verum etiam quæ sunt a certis vniuersitatibus & personis extortæ. Si vero id non sit possibile, arbitretur & moderetur quantitatem huiusmodi is, qui ex vigore præsentis constitutionis recepturus fuerit cautionem huiusmodi, secundum rectam

Concil. Tom. 29.

G

conscientiam, ex fama, seu vicinorum testimoniis, aut ex coniecturis aliis verisimilibus informandam. Vbi vero per postas libri vsurarii non apparuerit, per petentem sibi vsuras restitui de vsuris solutis, si petens habuerit instrumenta originalia, vel exemplaria sumpta de originalibus communis ciuitatis, vel loci illius, in quo contractum fuerit debitum mutui recepti ab vsurario, aut alterius obligationis cum illo contractæ, vel cum alio pro eodem, & instrumentum solutionis, seu liberationis, vel confessionis, solutio vsurarum præsumatur & iudicetur: & ipso mutuo, vel obligatione a die contracti debiti seu obligationis, vsque ad diem instrumenti confecti solutionis: & ab illo extorsisse vsuras, tot denarios pro libra singulis mensibus, quot declarare voluerit diocesanus episcopus, aut eius vicarius, vel poenitentiarius, si ipse vsurarius in dicta cautione non declarauit, & dixit quot denarios accipiebat pro libra mensibus singulis. Quando autem solutionis instrumentum aut scriptura non apparuerit, tunc iudicetur, vsuras per sex menses vsurarium extorsisse ab illo, ex illo mutuo, seu obligatione secundum rationem & taxationem prædictam, pro mense quolibet: dummodo appareat per postas libri, vel alio modo legitimo mutuum, vel obligationem fuisse contractam. Quo factò, promittat solenniter, & iuret vsurarius ei qui, vt * permittitur, hanc receperit cautionem curiæ ordinarii loci, vbi vsurarius fuerit, omnium quorum interest vel intererit, nomine, quod ipse, si poterit, per seipsum,

* f. præ-
mittitur,

ANNO
CHRISTI
1317.

vel alium, seu alios, & in præsentia vicarii ordinarii prædicti, vel eius pœnitentarii, vel alterius de curiæ licentia, sine difficultate qualibet, de vsuris a se receptis, & a patre suo, ceterisque personis, quorum hereditas ad ipsum peruenerit, & de aliis male ablati, & illicite acquisitis per vsurariam prauitatem, vsque in quantitatem æstimatam, & etiam maiorem, si de maiore constiterit, satisfaciet eis, a quibus eas ipse, vel illi receperunt, aut eorum heredibus, si potuerint reperiri: & residuum, de quo, cui restitui debeat, non constabit, ordinario, vel vicario, seu pœnitentario ipsius ordinarii libere assignabit, pauperibus erogandum, iuxta ordinarii arbitrium, sine strepitu iudicii, & figura. Et quod nihil dicet, vel allegabit, vel faciet per se, siue per alium, propter quod ipsius curiæ processus, sententiæ, vel præcepta impedian- tur, aut quomodolibet retardentur circa ipsarum vsurarum & illicite acquisitorum modo prædicto restitutionem: speciali pacto se, & suos heredes, & bona obligans ad prædicta, & renuntians expresse, specialiter & generaliter omnibus exceptionibus, iuribus & defensionibus, secundum libitum, & expressionem recipientis huiusmodi cautionem. Sed pro his attendendis, & restitutione, & assignatione, vt præmittitur, faciendis, obliget omnia bona sua, illa se constituens precario nomine dictæ curiæ possidere: omnimodam licentiam concedens, & liberam potestatem ipsi curiæ, & recipienti cautionem prædictam, pro ea, apprehendendi, distrahendi, & alienandi de ipsius bonis

libere ac impune, auctoritate propria, & contradictione non obstante cuiusquam, quidquid & quantum, & ubi voluerit ipsa curia, vsque ad integram restitutionem & satisfactionem prædictorum. Et eorum occasione renuntiet etiam vsuris, & sibi promissas remittat, ac iuramenta sibi pro eis soluendis, vel non recipiendis, seu repetendis præstita, relaxet, reddat, aut saltem reddere promittat: & iuret, quod libros & quaternos rationum suarum, & instrumenta vsuraria quæ habebit, vel habere poterit, absque dolo vel fraude, diminutione siue subtractione, ordinario, vel eius vicario, seu certo nuntio dabit & consignabit per se vel alios, pro eodem. Assignet etiam pecuniam quam habet, vel faciat depositum, si poterit, ad arbitrium ordinarii, seu vicarii, vel pœnitentarii ipsius: quod quidem in cautione ipsa venire censemus. Damnet etiam heredes suos futuros, sub pœna hereditatis amittendæ, ad eadem faciendæ: ipsi heredes, si præsentis fuerint, eadem se facturos sub pœna & sub religione promittant & iurent. Det præterea, si poterit, pignora, vel saltem fideiussores idoneos, qui ad prædicta eodem modo, & sub eisdem pœnis & tenoribus obligent principaliter se & sua, constituentibus se principales debitores in prædictis, renuntiantes epistolæ diui Hadriani, beneficio nouarum constitutionum de fideiussoribus, & omni alii defensionis & iuri, ad arbitrium recipientis cautionem eandem, ex pacto speciali, præstantes simile iuramentum. Hæc autem præcipimus fieri coram sacerdote parochiali, & testi-

ANNO
CHRISTI
1317.

bus fide dignis ac notario publico, de ordinarii, vel vicarii, aut pœnitentarii ipsius mandato, qui recipiat prædictas promissionem & obligationem, renuntiationem & cautionem, & cetera supradicta, de his conficiens instrumentum. Denique cautionem ipsam per singulas ordinariorum diœceses, vbi ordinarius vel eius vicarius præsens non adesset, recipiat rector parochialis ecclesiæ, in qua vsurarius habitabat, vel notarius publicus in sacerdotis defectum, qui infra mensem teneatur hoc denuntiare loci ordinario vel eius vicario. In ciuitate vero nullus omnino absque ordinarii vel vicarii, seu pœnitentarii ipsius licentia speciali, nisi forte parochialis sacerdos, vbi non poterit requiri ad hæc cura ordinarii, superueniente subito casu mortis, de illa recipienda se intromittere præsumat: alioquin pœnam 10. librarum Rauennatum incurrat absque satisfactione debita minime relaxandam. Illos namque, quoad prædicta, declaramus vsurarios manifestos, de quibus per parochiam quam inhabitauerint, vel vbi morerentur, fama fuerit extorsisse vsuras, vel ipsorum confessione, aut per idonea argumenta seu alio modo legitimo apparebit. Constitutionem quoque præsentem omnes parochialium ecclesiarum rectores, etiam si collegiatae fuerint, habeant, legant & intelligant: vsurariorum pœnas prædictas frequentius in suis ecclesiis publicantes, & suas cautius euitantes, si diuinam & nostram effugere cupiunt vltionem.

RUBRICA XVI.

Quorumdam fraudibus legis præuaricatorum

G iij